

Joc i moviment en educació infantil

Codi: 101998

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Maria del Mar Pérez Martín

Correu electrònic: MariaDelMar.Perez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cal haver cursat i adquirit les competències de les assignatures: "Educació Corporal i Psicomotriu en els centres d'Educació Infantil I" (3r curs) i "Educació Corporal i Psicomotriu en els centres d'Educació Infantil II" (4t curs) on es tracten les bases del desenvolupament psicomotor.

Objectius

Aquesta assignatura es complementa amb la "Educació Corporal i Psicomotriu en els centres d'Educació Infantil I" de 3r. curs, i amb "Educació Corporal i Psicomotriu en els centres d'Educació Infantil II" de 4t. curs.

L'assignatura adopta com a eix bàsic el joc i el moviment a l'edat 0-6, centrant-se en conèixer les maneres de jugar dels infants d'aquestes edats així com les necessitats de moviment que d'elles es desprenen. També es focalitza en la creació i el disseny d'escenaris de joc tenint en compte les necessitats de cada edat, així com l'ús de l'observació i la documentació com a procés de recerca.

Objectius:

- Ampliar els coneixements sobre l'evolució del joc de l'infant en els primers sis anys de vida.
- Detectar les necessitats de moviment d'aquestes edats.
- Dissenyar escenaris de joc així com triar materials i contextos adequats pel joc.
- Aprendre a observar i a documentar l'acció de l'infant durant el joc en diferents situacions.
- Utilitzar l'observació i la documentació com a recerca i reflexió sobre la intervenció del mestre.

Competències

- Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l en els estudiants.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Conèixer els fonaments musicals, plàstics i d'expressió corporal del currículum d'aquesta etapa així com les teories sobre l'adquisició i desenvolupament dels aprenentatges corresponents.
- Demostrar que coneix i comprèn els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil.

- Demostrar que coneix l'evolució dels fonaments d'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre els processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Elaborar propostes didàctiques que fomentin la percepció i expressió musicals, les habilitats motrius, el dibuix i la creativitat.
- Expressar-se i utilitzar amb finalitats educatives altres llenguatges: corporal, musical, audiovisual.
- Promoure i facilitar els aprenentatges en la primera infància, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional, psicomotora i volitiva.
- Promoure l'autonomia i la singularitat de cada estudiant com a factors d'educació de les emocions, els sentiments i els valors en la primera infància.
- Promoure la sensibilitat relativa a l'expressió plàstica i a la creació artística.
- Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
- Saber utilitzar el joc com a recurs didàctic, així com dissenyar activitats d'aprenentatge basades en principis lúdics.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el treball personal a través de processos d'autoavaluació.
2. Analitzar i fer aportacions crítiques a diferents exemples de pràctiques d'aula.
3. Conèixer els fonaments d'expressió corporal del currículum d'aquesta etapa així com les teories sobre l'adquisició i desenvolupament dels aprenentatges corresponents a l'assignatura.
4. Conèixer els fonaments d'expressió corporal del currículum d'aquesta etapa així com les teories sobre l'adquisició i desenvolupament dels aprenentatges corresponents.
5. Conèixer l'evolució del desenvolupament infantil i utilitzar aquests coneixements per elaborar una proposta educativa.
6. Dissenyar i crear escenaris educatius pel joc i el moviment atenent a criteris estètics.
7. Elaborar propostes didàctiques que fomenten la percepció i expressió de les habilitats motrius i la creativitat, utilitzant altres llenguatges com el musical i el plàstic.
8. Elaborar propostes educatives on el joc i el moviment siguin protagonistes tenint en compte aquesta perspectiva globalitzadora.
9. Expressar a través de la observació aportacions personals, reflexions i percepcions envers el joc dels infants.
10. Preparar propostes educatives de joc i moviment, aplicant els aprenentatges adquirits, de forma significativa i autònoma.
11. Realitzar treballs en equip a través de sessions de treball corporal.
12. Saber utilitzar recursos personals per a l'aprenentatge així com saber crear contextos que fomenten l'aprenentatge autònom
13. Utilitzar diferents llenguatges (corporal, musical i audiovisual), per expressar els aprenentatges adquirits en l'assignatura.
14. Utilitzar el joc com a recurs didàctic, així com dissenyar activitats d'aprenentatge basades en principis lúdics.

Continguts

Continguts:

- El joc a les edats compreses entre 0 i 6 anys
- Les necessitats de moviment en aquestes edats
- Escenaris, materials i contextos pel joc

Metodologia

- Observació i documentació de l'acció durant el joc
- Observació i documentació de l'acció durant el joc
- El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i sota aquesta premissa s'ha

planificat la metodologia de l'assignatura.

Les activitats formatives que tenen lloc en aquesta assignatura poden ser dirigides, supervisades i autònomes:

-Les activitats dirigides estan conduïdes pel professor/a o pels propis estudiants, i es realitzen en espais de la Facultat i en visites externes a l'Escoleta Bellaterra, el Ceif Joaquim Blume de Sabadell i el SAF de la UAB entre altres. També tindrem diferents col·laboracions de professionals del món de l'ed infantil que ens explicaran les seves experiències, mestres d'escola bressol, professionals del ball i la dansa etc

Poden ser magistrals o seminaris i sessions de pràctica corporal.

-Les "*magistrals*" es basen en exposicions dels continguts i qüestions bàsiques del temari però sempre des de la vivència i la pràctica. Intentarem portar una dinàmica pràctica amb material teòric a l'abast però sense el format de classe habitual. Cada sessió treballarem una lectura que s'avançarà.

- Les *sessions pràctiques* són espais de treball per a aprofundir, analitzar, contrastar, debatre, viure, reflexionar i avaluar els continguts de l'assignatura. Els es fan mitjançant activitats com: l'estudi de casos, vídeos, anàlisis de material, dinàmiques de grup, resolució de problemes, pròpia experiència, discussió-debats a través de la pròpia vivència corporal i la sessions pràctiques

-Les activitats supervisades pel professor/a fora de l'aula inclouen el conjunt de tutories individuals i grupals, més aviat virtuals, que han de servir per acompanyar a l'estudiant en el seu procés d'aprenentatge orientant tasques, resolent dificultats i supervisant el seguiment de les seves evidències d'aprenentatge.

-El treball autònom és el que realitza l'estudiant de forma independent per desenvolupar les treball autònom competències i assolir els objectius de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial: magistral, seminari i pràctica-laboratori	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Tutoria i acompanyament	75	3	1, 5, 6, 7, 8, 10, 14
Tipus: Autònomes			
Treball autònom de l'estudiant	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14

Avaluació

L'avaluació per a superar l'assignatura serà contínua, formativa i compartida.

Serà condició indispensable per aprovar l'assignatura l'assistència mínima a un 80% de les sessions de seminari i pràctica-laboratori, independentment de les causes que puguin causar les faltes d'assistència. Igualment cal assistir a totes les sessions en gran grup per la relació que s'estableix entre la teoria i la pràctica i a les diferents sortides que es portaran a terme fora de la UAB (centres educatius de 0-3 i 3-6 anys) i que tenen a veure amb els diferents continguts que es treballaran a l'assignatura.

Per poder superar l'assignatura s'han d'aprovar cadascun dels blocs d'activitats d'avaluació de que consta l'assignatura.

DATES D'AVALUACIÓ:

-Escenaris: 26 maig, 2 juny, 9 juny, 16 juny

-Observacions: 26 maig, 2 de juny, 9 de juny i 16 juny

-Jocs d'art: 16 de juny

-Recuperacions: 26 de juny

L'estudiant que vulgui revisar la nota, haurà de fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva comunicació en l'horari de tutories que el professorat té establert per aquesta assignatura i que es consigna en el programa de la mateixa.

També cal que l'estudiant mostri, en les activitats que se li proposin, una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent, i ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció. Alhora és imprescindible que l'estudiant demostrï una actitud compatible amb la professió docent: respecte, participació, cooperació, responsabilitat, empatia, escolta activa, puntualitat i ús del mòbil i ordinador portàtil adequat. Específicament a les sessions pràctiques cal venir vestit amb roba que permeti executar totes les activitats proposades i mostrar una predisposició i participació activa en totes les sessions ja siguin a la Universitat com a les proposades en els diferents centres educatius a on es faran visites.

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero en tota l'assignatura. En el cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat de qui, s'aplicarà la sanció a tots dos. Volem recordar que es considera "còpia" un treball que reproduceix tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts, sigui publicat en paper o en forma digital a Internet. (veure documentació de la UAB sobre el plagi a:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Abans d'entregar una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'ha escrit correctament les fonts, notes, citacions textuais i referències bibliogràfiques seguint la normativa de la UAB:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_03.html

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració i aplicació en grup d'un escenari de joc (treball grupal)	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14
Jocs d'art (treball individual)	30%	0	0	7, 9, 12, 13, 14
Observació d'escenaris de joc, pautes d'observació d'espais i materials (treball individual)	45%	0	0	1, 2, 3, 4, 9

Bibliografia

La bibliografia emprada en aquesta assignatura té en compte la perspectiva de gènere.

-Cebrián, B., Martín, I M^a, I Miguel. A. (2013). *Cómo trabajar la motricidad en el aula. Cuñas Motrices para infantil y primaria*. Madrid: Miño y Dávila.

-Calmels, D. (2010). *Juegos de crianza: el juego corporal en los primeros años de vida*. Buenos Aires: Biblos.

- Abad, J. I Ruiz de Velasco, Angela. (2011). *El juego simbólico*. Barcelona: Graó.
- Freire, Heike. (2010). *Educar en verd*. Barcelona: Graó.
- Galardini, A. i altres. (2010). *Documentar: afinar els ulls per captar moments*. Barcelona: Temes d'infància-Rosa Sensat.
- Henstenberg, Elifriede (1994). *Desplegándose*. Barcelona: Liebre de Marzo.
- Hoyuelos, A. (2005). *Territorios de la Infancia*. Barcelona: Graó.
- Rischer, Peny (2003). *El jardí dels secrets*. Barcelona: Temes d'infància-Rosa Sensat.
- Tardos, Ana (1995). *L'adult i el joc de l'infant*. Barcelona: Temes d'infància-Rosa Sensat.
- Wild, Rebeca (2012). *Etapas del desarrollo*. Barcelona: Herder.
- Núñez, G. (2014). Però el cent existeix: els ambients d'aprenentatge a l'escola. *Infància: Educar de 0 a 6 anys*, 198, 32-33.
- Sugrañes, Encarna, Nedina, N., Andrés. M.N., Yuste, M., Alés, M., Casals, S., I Castillo, C. (2012). *Observar para interpretar. Actividades de la vida cotidiana en educación infantil*. Barcelona: Graó.
- Ferrer, Rosa (2013). La presentació dels materials. *Infància: Educar de 0 a 6 anys*, 194, 12-13.
- Revista Tàndem. Didàctica de la Educació Física. núme. 53.Pàg 54-59. Julio 2016
- Pérez, Mar, Morales, Lidia (2019) Guix d'Infantil. *Psicomotricitat i vida quotidiana*. núme. 98. Pàg 13-16. Març 2019
- Velázquez, C. (2016). Desafíos cooperativos: relato de una experiencia. *Tándem. Didáctica de la Educación Física*, 53, 54-59.
- Stern, A. (2014). *Del dibujo infantil a la semiología de la expresión: Introducción a otra mirada sobre el trazo*. Barcelona: Carena.
- Revista aula de Infantil. *8 ideas clave para la educación del movimiento*. Grup de Recerca en Desenvolupament Psicomotriu UAB. núm. 91. Pàg. 31-35. Julio 2017